EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.5.24.
COM(2023) 608 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Görögország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2023. évi stabilitási programját

{SWD(2023) 608 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Görögország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2023. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében az egy-egy tagállamnak nyújtott maximális

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

(2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést[4], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Görögországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Görögország 2023. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt is. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2023. május 16-án elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2023. március 13-án elfogadott.

(3) Bár az uniós tagállamok gazdaságai figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai környezet továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az EU határozottan kiáll Ukrajna mellett, az uniós gazdasági és szociálpolitikai stratégia arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokkok által a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és vállalkozásokra gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Emellett erős hangsúlyt helyez az EU versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

(4) A Bizottság 2023. február 1-jén közleményt[5] adott ki „*A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora*” címmel, hogy fokozza az uniós nettó zéró ipar versenyképességét és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja, hogy támogatóbb környezet kialakításával biztosítsa az ambiciózus uniós éghajlat-politikai célok eléréséhez szükséges nettó zéró technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növelését, valamint a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A terv négy alappillére a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a forráshoz jutás felgyorsítása, a készségfejlesztés, valamint az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság egy másik közleményt[6] is kiadott „*Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra*” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás biztosítására, megfelelően célzott beruházásokra, valamint szabályozási

4 COM(2022) 780 final.
5 COM(2023) 62 final.
6 COM(2023) 168 final.

intézkedésekre irányulnak. A lejjebb megfogalmazott ajánlások segítenek e prioritások kezelésében.

(5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(6) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet[7] célja, hogy gyorsan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását. A rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a REPowerEU célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervvel összhangban e reformok és beruházások hozzá fognak járulni az uniós nettó zéró ipar versenyképességének fokozásához is, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiapolitikai országspecifikus ajánlások kezeléséhez. A REPowerEU-rendelet a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját is bevezeti, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztett, energiával kapcsolatos új reformok és beruházások finanszírozására bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

(7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt[8] fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett rá, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. Elvárása szerint a 2023–2024-re szóló költségvetési politikáknak biztosítaniuk kell az adósság középtávú fenntarthatóságát, valamint fenntartható módon fokozniuk kell a potenciális növekedést. A Bizottság kérésének megfelelően a tagállamoknak a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban ismertetniük kell, hogy költségvetési terveik középtávon hogyan biztosítják a GDP 3 %-ában meghatározott hiány-referenciaérték betartását, valamint az államadósság megalapozott és folyamatos csökkentését, illetve az adósság prudens szinten tartását. A Bizottság felszólította a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és a vállalkozások energiaársokkoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben az energiaárak újabb emelkedése miatt szükség lenne a támogatási

[7] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

[8] COM(2023) 141 final.

intézkedések meghosszabbítására, a tagállamoknak ezeket az intézkedéseket a korábbinál sokkal nagyobb mértékben a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és vállalkozásokra kell összpontosítaniuk. A Bizottság azt javasolta, hogy a költségvetési ajánlásokat az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló közleményében[9] javasoltak szerint számszerűsítsék és differenciálják, és a nettó elsődleges kiadások alapján határozzák meg. Ajánlása szerint a tagállamoknak fenn kell tartaniuk a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét, és gondoskodniuk kell a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból származó források hatékony felhasználásáról, különösen a zöld és digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célokat illetően. A Bizottság jelezte, hogy azt fogja javasolni a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítsa meg a hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

(8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzási szabályok átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. A javaslatok értelmében a tagállamok nagyobb mozgástérrel rendelkeznének középtávú terveik kialakítása terén, miközben egy újonnan bevezetett szigorúbb végrehajtási rendszer biztosítaná a középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt kötelezettségvállalások tagállamok általi teljesítését. A jogalkotási munka a tervek szerint 2023-ban lezárul.

(9) Görögország 2021. április 30-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[10]. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Görögország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(10) Görögország 2023. május 2-án benyújtotta 2023. évi nemzeti reformprogramját, 2023. április 29-én pedig 2023. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet (4) cikkének (1) bekezdésében megállapított határidővel. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram a Görögország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

---

9 COM(2022) 583 final.

10 A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 13.) Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10152/21; ST 10152/21 ADD 1).

(11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Görögországra vonatkozó 2023. évi országjelentést[11]. Ebben értékelte Görögország eredményeit a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén, és áttekintette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Görögország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Görögország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Görögország vonatkozásában részletes vizsgálatot végzett, amelynek eredményeit 2023. május 24-én közzétette[12]. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Görögországban túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. A magas államadóssággal és a nemteljesítő hiteleknek a magas munkanélküliséggel összefüggő jelentős állományával kapcsolatos sebezhetőségek ugyan csökkentek, de az ország külső pozíciója romlott. Az egyik fő aggály az, hogy a folyó fizetési mérleg hiánya 2022-ben jelentősen nőtt, az idegenforgalmi bevételek fellendülése ellenére. Bár az előrejelzések szerint idén és jövőre is némileg csökken a külső hiány, az várhatóan jóval a nettó nemzetközi befektetési pozíció tartós javulásának biztosításához szükséges szint felett marad. Bár a GDP-arányos államadósság továbbra is a legmagasabb az EU-ban, 2022-ben – nagyrészt az erős nominális GDP-növekedésnek köszönhetően – jelentősen javult, és 2023-ban, illetve 2024-ben várhatóan tovább fog csökkenni. A nemteljesítő hitelek állománya a korábbi években tapasztalt jelentős csökkenést követően tavaly is meredeken csökkent, de továbbra is magas; ez változatlanul rontja a bankok nyereségességét és hitelezési kapacitását, ami viszont kihat a gazdaság tőkeellátottságára és a termelékenység növekedésére. A szakpolitikai válasz hozzájárult az egyensúlyhiányok felszámolásához, és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása jelentős lehetőséget kínál a fennmaradó strukturális hiányosságok kezelésére. Mindazonáltal, különösen annak biztosítása érdekében, hogy a külső egyenlegek határozottan javuljanak, és hogy a nemteljesítő hitelek állománya tovább csökkenjen, további erőfeszítésekre van szükség többek között az adósságbehajtás hatékonyságának növelése és a nemteljesítő hitelek másodlagos piacának javítása révén.

(13) Az Eurostat által hitelesített adatok[13] alapján Görögország GDP-arányos költségvetési hiánya a 2021. évi 7,1 %-ról 2022-ben 2,3 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2021. év végi 194,6 %-ról 2022 végére 171,3 %-ra mérséklődött.

(14) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakorolnak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából bevezetett költségvetési intézkedések. 2022-ben az ilyen kiadásnövelő intézkedések közé tartoztak a háztartásoknak és a vállalkozásoknak nyújtott villamosenergia-támogatások, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások szociális juttatásainak növelése. Ezen intézkedések költségét részben ellensúlyozták az energiatermelők és -szolgáltatók rendkívüli nyereségére kivetett új adók, nevezetesen a villamosenergia-termelőkre vonatkozó

11 SWD(2023) 608 final.
12 SWD(2023) 631 final.
13 Eurostat – Euromutatók, 47/2023, 2023.4.21.

árplafon és az ugyancsak a villamosenergia-termelőkre a 2021 októbere és 2022 júniusa közötti időszakban kivetett rendkívüli illeték. A Bizottság szerint ezen intézkedések nettó költségvetési terhe 2022-ben a GDP 2,5 %-ára tehető. Ugyanakkor a Covid19-hez kapcsolódó ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések GDP-arányos becsült költsége a 2021. évi 6,5 %-ról 2022-ben 1,5 %-ra csökkent.

(15) A Tanács a 2021. június 18-i ajánlásában[14] azt ajánlotta, hogy Görögország 2022-ben használja ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt a helyreállítást támogató további beruházások finanszírozására, miközben prudens költségvetési politikát folytat. Görögországnak továbbá ajánlatos megőriznie a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét.

(16) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal[15] 2022-ben támogató volt, és a GDP –1,0 %-ának felelt meg. Görögország a Tanács ajánlásával összhangban továbbra is támogatta a helyreállítást a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozandó beruházások révén. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 2,1 %-át tették ki (míg 2021-ben a GDP 2,6 %-át). E kiadások 2022-es csökkenése az előző programozási időszak fokozatos kifutásának tudható be, míg az új programozási időszakban a beruházási kiadások még nem emelkedtek. A nemzeti finanszírozású beruházások 0,6 százalékpontos expanzív hatást gyakoroltak a költségvetési irányvonalra[16]. Görögország tehát a Tanács ajánlásával összhangban fenntartotta a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások emelkedése 0,6 százalékpontos expanzív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. Ez a jelentős expanzív hatás magában foglalta az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásait enyhítő költségvetési intézkedések többlethatását (a GDP 2 %-át kitevő nettó költségvetési többletteher). Görögország tehát kellő mértékben korlátozta a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését.

(17) A stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2023-ra vonatkozóan realisztikus, az azt követő időszak tekintetében pedig optimista. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2023-ban 2,3 %-kal, 2024-ben pedig 3 %-kal nő. Összehasonlításképpen: a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ra magasabb, 2,4 %-os, 2024-re pedig alacsonyabb, 1,9 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, ami elsősorban a beruházási tevékenységre és a külső szektor hozzájárulására vonatkozó feltételezések eltéréseinek tudható be. A 2023. évi stabilitási program a bruttó állóeszköz-felhalmozás nagyobb mértékű hozzájárulását vetíti előre, különösen 2024-ben, és a Bizottság arra számít, hogy az áruimport magasabb marad, mint a hatóságok előrejelzései.

---

14 A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Görögország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 33. o.).

15 A költségvetési irányvonal a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. háttérmagyarázatot.

16 Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások GDP-arányosan 0,0 százalékpontos semleges hatást gyakoroltak.

(18) A 2023. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy 2023-ban a GDP-arányos államháztartási hiány 1,8 %-ra csökken. A 2023. évi csökkenés főként a világjárványhoz kapcsolódó költségvetési intézkedések fokozatos megszüntetését és az energiával kapcsolatos intézkedések költségeinek csökkenését, valamint a gazdasági növekedésből eredő növekvő bevételeket tükrözi. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság a 2022. végi 171,3 %-ról 2023 végére várhatóan 162,6 %-ra mérséklődik. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 1,3 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez alacsonyabb a stabilitási programban előre jelzett hiánynál, főként az adóalapoknak a makrogazdasági feltételezések – köztük a növekedés összetételére és az alacsonyabb szociális kiadásokra vonatkozó, az elmúlt években megfigyelt szisztematikus alulköltekezéssel összhangban álló feltételezések – által vezérelt kedvezőbb alakulása miatt. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 160,2 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2023 végére. A különbség főként a magasabb nominális GDP-növekedésnek, és kisebb mértékben a Bizottság által előre jelzett alacsonyabb államháztartási hiánynak tudható be.

(19) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott költségvetési intézkedések. Ezek közé tartoznak a 2022-ben meghosszabbított intézkedések (különösen a háztartásoknak és vállalkozásoknak nyújtott villamosenergia-támogatások). Ezen intézkedések költségét továbbra is részben ellensúlyozzák az energiaszolgáltatók rendkívüli nyereségére kivetett adók, nevezetesen az energiatermelőkre vonatkozó árplafon és a finomítók által fizetendő szolidaritási hozzájárulás. E bevételeket figyelembe véve a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési terhe 2023-ban a GDP 0,2 %-ának felel meg[17]. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések legtöbbje nem irányul célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő háztartásokra vagy vállalkozásokra, és nem őrzi meg teljes mértékben az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést. Ebből adódóan a 2023-ra vonatkozó ajánlásnak való megfelelés értékelése során figyelembe veendő célzott támogatási intézkedések összege a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a GDP 0,1 %-át teszi ki (szemben a 2022. évi 0,5 %-kal). Végezetül a 2023. évi államháztartási egyenleget a várakozások szerint javítani fogja a Covid19 kapcsán bevezetett, a GDP 1,5 %-át kitevő ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések fokozatos megszüntetése.

(20) A Tanács 2022. július 12-én azt ajánlotta[18], hogy Görögország 2023-ban biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadás növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja[19], figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Görögországnak ugyanakkor készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Görögország részére azt az ajánlást is megfogalmazták, hogy többek között a Helyreállítási és

[17] Az adatok az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

[18] A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Görögország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2022. évi stabilitási programját (HL C 334., 2022.9.1., 60. o.).

[19] A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése alapján Görögország esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése nominális értéken 4,8 %-ra tehető.

Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós források felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat.

(21) A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal – magas inflációs környezetben – nagyjából semleges lesz (a GDP –0,2 %-a). 2022-ben a költségvetési irányvonal expanzív volt (a GDP –1,0 %-a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP 0,3 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorol a költségvetési irányvonalra. Következésképpen a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások várható növekedése összhangban van a Tanács ajánlásával. A nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások várható, restriktív hatása alapvetően arra vezethető vissza, hogy az energiaár-emelkedésre válaszul bevezetett, a háztartásokra és vállalkozásokra irányuló (célzott és nem célzott) támogatási intézkedések költségei csökkentek (a GDP 2,3 %-ával). A nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedésének fő mozgatórugója a szociális kiadások növekedése. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós forrásokból finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 2,5 %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások 0,0 százalékpontos semleges hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra[20]. Görögország tehát addicionális beruházásokat kíván finanszírozni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós forrásokból, és az előrejelzések szerint fenn fogja tartani a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Görögország a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházások finanszírozását tervezi, például 8 000 nyilvánosan hozzáférhető töltőpont létesítését az elektromos járművek számára a kulcsfontosságú városi és elővárosi helyszíneken, a közigazgatás digitalizálását, valamint a szigetek villamosenergia-összeköttetésének javítását.

(22) A stabilitási program szerint a költségvetési hiány 2024-ben várhatóan a GDP 0,8 %-ára csökken. A 2024-es csökkenés főként a fennmaradó energiaügyi és egyéb intézkedések fokozatos megszüntetését, valamint a stabil gazdasági növekedés miatti bevételnövekedést tükrözi. A program azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 150,8 %-ra csökken. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2024-ben a GDP 0,6 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. Ez alacsonyabb a programban előre jelzett hiánynál, főként a szociális költségvetés végrehajtására vonatkozó feltételezések, különösen a szociális juttatásokra és a nyugdíjakra fordított alacsonyabb kiadások miatt. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése magasabb, 154,5 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2024 végére.

(23) A stabilitási program azzal számol, hogy 2024-ben az összes energiatámogatási intézkedést fokozatosan kivezetik. A Bizottság szintén azt valószínűsíti, hogy 2024-ben valamennyi energiatámogatási intézkedést teljesen megszüntetnek. Ez azon a feltételezésen alapul, hogy az energiaárak nem fognak újra megemelkedni.

(24) Az 1466/97/EK tanácsi rendelet értelmében a középtávú költségvetési célkitűzés teljesítése érdekében a strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozó megfelelő éves

[20] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,1 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak.

javulást kell elérni, a GDP 0,5 %-át véve viszonyítási alapul[21]. A költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatos megfontolásokat[22] figyelembe véve helyénvaló lenne a 2024-es strukturális egyenleget a GDP legalább 0,3 %-ának megfelelő mértékben javítani. E javulás biztosítása érdekében a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások[23] növekedése 2024-ben nem haladhatja meg a 2,6 %-ot, amint azt ez az ajánlás is tükrözi. Ez hozzá fog járulni a külső pozíció megerősítéséhez is. Ugyanakkor a fennmaradó (a Bizottság jelenlegi becslése szerint 2023-ban a GDP 0,2 %-ának megfelelő) energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni, az energiapiaci fejleményekhez igazodva és a legkevésbé célzott intézkedésekkel kezdve, majd az ebből eredő megtakarításokat a költségvetési hiány csökkentésére kell felhasználni.

(25) A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások változatlan politika mellett 2024-ben 0,7 %-kal fognak emelkedni, ami elmarad az ajánlott mértéktől. A Bizottság által előre jelzett kiigazítás meghaladja az energiatámogatási intézkedések teljes kivezetéséből származó megtakarítást.

(26) A program szerint az állami beruházások GDP-arányosan a 2023. évi 4,8 %-ról 2024-ben 5,4 %-ra nőnek. A magasabb beruházási szint a nemzeti finanszírozású beruházások némileg alacsonyabb és az EU által – nevezetesen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből – finanszírozott beruházások magasabb szintjét tükrözi. A program olyan reformokat és beruházásokat említ, amelyek várhatóan hozzájárulnak a költségvetés fenntarthatóságához, valamint a fenntartható és inkluzív növekedéshez. Ezek közé tartoznak a zöld, digitális és energetikai átállást célzó, magas hozzáadott értéket képviselő beruházások, illetve strukturális reformok, amelyek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben is szerepelnek.

(27) A stabilitási program a 2026-ig tartó középtávú költségvetési pályát vázolja fel. A program a költségvetési hiány csökkenését vetíti előre: 2025-ben a GDP 0,5 %-ára, 2026-ban pedig 0,1 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontjában a GDP 3 %-a alatt marad. A program szerint a GDP-arányos államadósság a 2024 végi 150,8 %-ról 2026 végére várhatóan 135,2 %-ra mérséklődik.

(28) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében megkezdett bevált módszerekre és reformokra építve a görög adópolitikai keret módosításai hozzájárulhatnak a beruházási hiány kezeléséhez. Konkrétabban, a feltételes adómegállapítási rendszer bevezetése javíthatja a jogbiztonságot a befektetők szempontjából, és megerősítheti az adórendszer egyszerűsítésére irányuló, folyamatban lévő intézkedéseket. Az adórendszer felülvizsgálata az önálló vállalkozók tekintetében szintén segítheti az adóalap növelését, és támogathatja a beruházásokat. Az adózási fegyelem javítható lenne az elektronikus fizetések alkalmazásának kiterjesztésével és az elektronikus fizetésekből származó információk fokozott felhasználásával, különös tekintettel

---

[21] Vö. az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkével, amely szintén a GDP több mint 0,5 %-át kitevő kiigazítást ír elő azon tagállamok esetében, amelyek a GDP 60 %-a feletti adósságszinttel vagy kifejezett adósságfenntarthatósági kockázattal rendelkeznek.

[22] A Bizottság becslése szerint Görögországnak nem lenne szüksége a GDP-arányos elsődleges strukturális egyenleg növelésére ahhoz, hogy középtávon megalapozott adósságcsökkentést érjen el. Ez a becslés a Bizottság 2022. őszi előrejelzésén alapul. Kiindulópontja a 2024. évi költségvetési hiányra, illetve államadósságra vonatkozó, az energiatámogatási intézkedések 2024-es megszüntetését feltételező előrejelzés.

[23] A nettó elsődleges kiadás a diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított, a kamatkiadásokat és a konjunkturális munkanélküliségi kiadásokat figyelmen kívül hagyva számított nemzeti finanszírozású kiadás.

azokra a közelmúltbeli bizonyítékokra, amelyek a bejelentett alacsony jövedelmek és az önálló vállalkozók nyilvánvalóan gyorsan növekvő árbevétele közötti egyre nagyobb egyenlőtlenségre utalnak. Különösen a célzott szakmák esetében lehetne jobban felhasználni az elektronikus fizetésekből származó információkat. E célkitűzés megvalósítását várhatóan elősegíti majd többek között a független állami adóhatóság folyamatban lévő digitális átállása is. Alapvető fontosságú azonban, hogy – tekintettel az adórendszerek előtt álló, világszerte jelentkező kihívásokra – a humánerőforrás- és informatikai infrastruktúra irányítása és fejlesztése tekintetében tovább erősödjön a hatóság autonómiája.

(29) Görögország közigazgatási rendszere, bár az ország további lépéseket tett a modernizálása érdekében, általánosságban továbbra is alacsony teljesítményt nyújt. A 2010 utáni jelentős kiigazítást követően a közigazgatás mérete és költsége nagyjából összhangba került az uniós átlaggal. Görögország bérköltsége 2022-ben stabilan a GDP 10,8 %-án maradt, ami némileg meghaladta az uniós átlagot (a GDP 10,2 %-a). Az elért eredmények megőrzéséhez kulcsfontosságú lesz az egységes bértábla folyamatos alkalmazása úgy, hogy közben – az állandó alkalmazottak tekintetében a felvettek és a távozók létszámának egyensúlyban tartására vonatkozó felvételi szabály, az ideiglenes alkalmazottak tekintetében pedig a 2022-ben bevezetett felső határ folyamatos alkalmazása révén – fenntartják a jelenlegi személyzeti létszámot. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz a közigazgatás hatékonyságának javítására irányuló intézkedéseket, középpontban a digitális szolgáltatások fejlesztésével. Ugyanakkor továbbra is kihívást jelent, hogy a területen biztosítani lehessen a magasan képzett munkaerő bevonását és megtartását. Ezt strukturális módon lehetne kezelni bizonyos funkciókra és/vagy szervekre vonatkozó speciális/kiegészítő bértáblák alkalmazásával, valamint az új humánerőforrás-gazdálkodási rendszer szerves részeként bevezetett, jól meghatározott juttatási rendszer révén, miközben meg kell őrizni az egységes bértábla integritását és nem szabad túllépni a teljes bérköltség-összeget.

(30) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása eddig jól haladt. A jövőben fontos lesz a végrehajtás lendületének fenntartása. Görögország a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozóan három kifizetési kérelmet[24], a hiteltámogatásra vonatkozóan pedig két kifizetési kérelmet nyújtott be, amelyek a tervben szereplő 85 mérföldkőnek és célnak felelnek meg. Görögország eddig összesen 7,126 milliárd EUR összegű kifizetésben részesült[25]. Az (EU) 2021/241 rendelet 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban Görögország 2023. március 29-én kifejezte azon szándékát, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében 5,00 milliárd EUR összegű további hiteltámogatást igényeljen. Görögország határozottan megkezdte a terv végrehajtását, továbbá a reformok és beruházások időben történő végrehajtásának nyomon követésére és koordinálására irányítási és kontrollrendszert hozott létre. A jövőben

[24] Görögország 2023. május 16-án benyújtotta a vissza nem térítendő támogatásra irányuló harmadik kifizetési kérelmét, amelynek Bizottság általi értékelése folyamatban van.

[25] A vissza nem térítendő pénzügyi támogatás keretében kifizetett összeg (az előfinanszírozás kivételével) 3,436 milliárd EUR, a hiteltámogatás keretében kifizetett összeg pedig (az előfinanszírozás nélkül) 3,690 milliárd EUR.

fontos lesz fenntartani és fokozni ezeket az erőfeszítéseket, figyelembe véve a tervezett reformok és beruházások jelentős számát, különösen azért, mert e reformok és beruházások némelyikének megvalósításához különböző előkészítő intézkedések, többek között a közbeszerzési eljárások terén kellő időben történő előrelépésre lesz szükség. A terv végrehajtásának folytatása a kijelölt végrehajtó szervek – köztük a regionális és helyi közigazgatás – igazgatási és végrehajtási kapacitásától függ. Az új REPowerEU-fejezetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való gyors beillesztése lehetővé teszi további reformok és beruházások finanszírozását, hozzájárulva Görögország stratégiai célkitűzéseinek megvalósításához az energiaügy és a zöld átállás területén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtásához változatlanul elengedhetetlen a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus és hatékony bevonása, és ezáltal a szakpolitikai stratégia iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása.

(31) A Bizottság 2022-ben Görögország minden kohéziós politikai programozási dokumentumát jóváhagyta. A kohéziós politikai programoknak a REPowerEU-fejezettel kiegészült helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel együtt és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Görögországban.

(32) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon felül Görögország számos további kihívással szembesül az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás, a kataszteri jogcímek feltérképezése, az energiapolitika és a zöld átállás kapcsán.

(33) Az állami egészségügyi kiadások az uniós átlag alatt vannak, ugyanakkor a betegek által teljesített közvetlen kifizetések GDP-hez viszonyított aránya az EU-n belül Görögországban a második legmagasabb. Az egészségügyi rendszer továbbra is kórházközpontú, és a gyógyító ellátásra fordított kiadások a kórházi ápolásra összpontosítanak. Emellett a gyógyszerekre fordított állami kiadások GDP-arányos összege tekintetében az összes tagállam közül Görögország áll az első helyen. A tartós ápolás-gondozásra és a megelőzésre fordított közkiadások jelentősen elmaradnak az uniós átlagtól, és a tartós ápolás-gondozásra vonatkozóan nem létezik átfogó nemzeti stratégia. A probléma megoldására – a kórházi ellátás elsődleges szerepének csökkentése, valamint az egészségügyi termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés hatékonyabbá tétele érdekében – Görögország új egészségügyi alapellátási rendszert vezet be. Az egészségügyi alapellátás reformjának teljes körű megvalósítását akadályozza a háziorvosok hiánya. A háziorvosok száma nem elegendő a teljes népesség lefedéséhez. Elegendő lefedettséget kell biztosítani ahhoz, hogy a jogszabályoknak megfelelően 2023. szeptember 1-jétől teljeskörűen bevezetésre kerüljön a hatékony és átfogó, kapuőr-alapú ellátási rendszer. E célból a teljes lakosság lefedettsége érdekében a háziorvosi létszám bővítésére irányuló erőteljesebb ösztönzés, valamint a megfelelő népesség-nyilvántartás kulcsfontosságú lesz ahhoz, hogy biztosítani lehessen a lakosság egyenlő és méltányos hozzáférését az egészségügyi ellátáshoz.

(34) A nemzeti ingatlan-nyilvántartás – egy hosszú múltra visszatekintő projekt – befejezése tovább javítja Görögország üzleti környezetét. 2023. május végére a kataszteri jogcímek feltérképezése 71 %-ban elkészült, a tulajdonjogok további 25 %-át összegyűjtötték, és a feldolgozásuk folyamatban van. Az összegyűjtött jogok feldolgozása várhatóan 2023 végéig fejeződik be, és ezzel az év végére az ingatlan-

nyilvántartás teljes lesz. Az új „Görög Földhivatal” létrehozása során 12 földhivatali irodát és 49 fiókintézményt nyitottak meg és működtetnek. A Görög Földhivatal teljes mértékben digitalizálni szeretné a polgárok számára nyújtott szolgáltatásokat, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz pedig támogatást nyújt a jelenleg papírformátumú valamennyi tulajdonjogi bejegyzés és okirat digitalizálásához.

(35) Görögország – annak ellenére, hogy az energiaválsággal összefüggésben is erőfeszítéseket tett – továbbra is nagymértékben függ a fosszilis tüzelőanyagoktól, és 2021-ben energiaszerkezetének 52, illetve 24 %-át az olaj és a gáz tette ki. A dekarbonizációs erőfeszítések felgyorsítása érdekében a görög helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező beruházásokra és reformokra épülő, illetve azokon túlmutató számos intézkedést folytatni lehetne. Görögország felgyorsíthatná a megújuló energia elterjedését azáltal, hogy létrehozza és kimunkálja a megújuló hidrogén-infrastruktúra és a tengeri szélenergia-hasznosítás fejlesztésének előmozdítását célzó jogi kereteket. További erőfeszítésekre van szükség a biometánra vonatkozó jogi és szabályozási keret kidolgozásának felgyorsításához, valamint ahhoz, hogy a rendelkezésre álló fenntartható biometán-potenciál tényleges termelési kapacitássá alakításával ellensúlyozni lehessen a földgázimportot.

(36) Mivel több megújuló energiaforrás integrálására kerül sor, a villamosenergia-hálózat egyensúlyának megőrzéséhez elengedhetetlenek lesznek a tárolási és a hálózati kapacitás bővítésére irányuló további beruházások. A közös díjfizetési rendszerek alkalmazása és a „fogyasztásmérő mögötti” rendszerek használatának ösztönzése fontos eszközök lehetnek a tárolási kapacitás időben történő és életképes bővítésének előmozdításához. A megújuló energiaforrásokból származó energiabetáplálás korlátozásának elkerülése érdekében további villamosenergia-összeköttetéseket lehetne kialakítani a szomszédos országokkal. A megújuló energiaforrások további alkalmazását illetően fontos lesz a 2022-ben elfogadott új jogi keret teljes körű érvényesítése, amely leegyszerűsíti és felgyorsítja a megújulóenergia- és tárolási projektek engedélyezésének folyamatát. Emellett az energia-önellátási rendszerek előmozdítása – beleértve az akkumulátorokkal egybekapcsolt fotovoltaikus napenergia-rendszerek telepítéséhez nyújtott támogatás bővítését – és az energiaközösségek hozzájárulhatnak a megújuló energiaforrások alkalmazásának társadalmi elfogadottságához.

(37) Görögország ezen felül szélesebb körben és ambiciózusabb módon alkalmazhatná a jelenlegi energiatakarékossági intézkedéseket, és mérsékelhetné a magas szintű energiaszegénységet. Görögország földgázfogyasztása a 2022 augusztusa és 2023 márciusa közötti időszakban – a 15 %-os csökkentési célt meghaladva – 22 %-kal csökkent az előző öt év azonos időszakainak átlagos gázfogyasztásához képest. Görögország további erőfeszítéseket tehetne a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentése érdekében[26].

(38) Az olyan új pénzügyi eszközök bevezetésével, mint az energiahatékonysági aukciók, hatékonyabban lehetne bevonni az energiaszegény háztartásokat a jelenlegi felújítás-támogatási programokba. Görögországban az intelligens fogyasztásmérők részaránya jóval elmarad az uniós átlagtól (a 2021. évi adatok szerint 3 % az 54 %-hoz képest), és ezt az arányt növelni lehetne, mivel így a fogyasztók a piac aktív résztvevői lehetnének és támogathatnák a keresletoldali válaszintézkedéseket. Emellett egyes

[26] A Tanács (EU) 2022/1369 rendeleteés a Tanács (EU) 2023/706 rendelete.

ágazatok – például a közlekedés és a vízügy – jelentős energiamegtakarítási potenciállal rendelkeznek, mivel az olajtól való függőségük továbbra is nagy mértékű.

(39) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatok és foglalkozások – többek között a nettó zéró technológiák gyártása, bevezetése és karbantartása – terén jelentkező munkaerő- és szakemberhiány miatt kialakuló szűk keresztmetszetek hátráltatják a klímasemleges gazdaságra való átállást. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében ezeknek az intézkedéseknek hozzáférhetőknek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett egyének, ágazatok és régiók számára. Görögországban jelenleg a zöld készségek hiánya az építőiparban a legnyilvánvalóbb, abban az ágazatban, amely rendkívül fontos a zöld átállás és bizonyos foglalkozások, többek között a vízvezeték-szerelők, a csőszerelők és a villanyszerelők szempontjából. Végezetül, további intézkedéseket lehetne tenni a fiatalok és a nők foglalkoztathatóságának növelése érdekében. Az állami foglalkoztatási szolgálatok adminisztratív kapacitásainak növelése, valamint az álláskeresők tekintetében a személyre szabott megközelítés alkalmazásának kiterjesztése révén az e csoportokba tartozók nagyobb eséllyel találnának munkát, továbbá a zökkenőmentes és méltányos átmenet is támogatható lenne.

(40) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi stabilitási programot, és véleményét[27] az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

(41) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta az euroövezeti tagállamoknak, hogy – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy i. megőrizzék az adósság fenntarthatóságát és 2023-ban tartózkodjanak az aggregált kereslet széles körű támogatásától; tegyék célzottabbá a magas energiaárak hatását enyhítő költségvetési intézkedéseket, és mérlegeljék, hogy – az energiaárakra nehezedő nyomás csökkenésével – miként lehetne megfelelő módon leépíteni a támogatásokat; ii. tartsák fenn a zöld és digitális átállás támogatására irányuló közberuházások magas szintjét és ösztönözzék az ilyen célú magánberuházásokat; iii. támogassák a vásárlóerő csökkenését enyhítő bérfejlesztéseket, ugyanakkor korlátozzák az inflációra gyakorolt másodlagos hatásokat, javítsák tovább az aktív munkaerőpiaci intézkedéseket és lépjenek fel a szakemberhiány kezelése érdekében; iv. javítsák az üzleti környezetet és biztosítsák, hogy a vállalkozásoknak nyújtott energiatámogatás költséghatékony és ideiglenes legyen, az életképes vállalkozásokra irányuljon, és fenntartsa a zöld átállás ösztönzőit; valamint v. őrizzék meg a makroszintű pénzügyi stabilitást és kövessék nyomon a kockázatok alakulását, egyúttal folytassák a bankunió kiteljesítésére irányuló munkát. Görögország esetében az 1., 2., 3. és 4. ajánlás hozzájárul az első, a második, a harmadik, a negyedik és az ötödik euróövezeti ajánlás végrehajtásához.

(42) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi nemzeti reformprogramot és a 2023. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az

[27] Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése és 9. cikkének (2) bekezdése alapján.

alábbi 1. ajánlás tükrözi. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikák hozzájárulnak az államadóssággal, a külső pozícióval és a nemteljesítő hitelekkel kapcsolatos sebezhetőségek kezeléséhez. A 2. ajánlás hozzájárul az 1. ajánlás teljesítéséhez. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikák hozzájárulnak az egyensúlyhiányok kezeléséhez és – a (41) preambulumbekezdéssel összhangban – az euroövezeti ajánlások végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Görögország 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023 végére szüntesse meg a hatályban lévő energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa az államháztartási hiány csökkentésére. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése támogatási intézkedéseket tesz szükségessé, biztosítsa, hogy ezek célzottan a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretbe, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

   Biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,6 %-ra korlátozza.

   Őrizze meg a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós források hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében.

   A prudens középtávú költségvetési pozíció elérése érdekében a 2024 utáni időszakban is folytasson a fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégiát, és azt ötvözze a magasabb fenntartható növekedést elősegítő beruházásokkal és reformokkal.

   A helyreállítási és rezilienciaépítési terv részeként végrehajtott reformokra építve, egy feltételes adómegállapítási rendszer bevezetésével javítsa az adórendszer beruházásbarát jellegét, bővítse az adóalapot – például az önálló vállalkozókra vonatkozó jelenlegi adózási struktúra felülvizsgálata révén –, továbbá az elektronikus fizetések használatának kiterjesztésével erősítse az adózási fegyelmet. Őrizze meg és növelje az adóhatóság autonómiáját azáltal, hogy a hatóság hatáskörébe utalja az információs rendszereinek és emberi erőforrásainak fejlesztését és kezelését. Őrizze meg a közigazgatás hatékonyságát, ugyanakkor biztosítsa a megfelelő készségek bevonásának lehetőségét és az egységes bértáblával való összhang fenntartását. Folytassa a nemteljesítő hitelek csökkentését, és javítsa tovább a nemteljesítő hitelek másodlagos piacának működését.

2. Őrizze meg a helyreállítási és rezilienciaépítési terv egyenletes végrehajtásának lendületét, továbbá minél előbb véglegesítse a REPowerEU-fejezetet, hogy gyorsan megkezdődhessen annak végrehajtása. A terv méretére tekintettel biztosítson folyamatosan megfelelő adminisztratív kapacitást. Folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását, közvetlenül kiegészítve a helyreállítási és rezilienciaépítési tervet, illetve szinergiát teremtve azzal.

3. Az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő és méltányos hozzáférés biztosítása érdekében teljesen építse ki az egészségügyi alapellátás keretrendszerét, és a hálózat teljes lakosságra való kiterjesztése érdekében ösztönözze erőteljesebben a háziorvosi létszám bővítését, továbbá biztosítsa a népesség-nyilvántartás megvalósítását.

Véglegesítse az ingatlan-nyilvántartási rendszer reformját a kataszteri jogcímek feltérképezésének teljessé tételével, valamint a Görög Földhivatal létrehozásával és működtetésével.

4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, és gyorsítsa tovább az energiaellátás diverzifikálását. Bővítse tovább a megújuló energia alkalmazását azáltal, hogy kidolgozza és érvényre juttatja az engedélyezési folyamatra és a tengeri szélerőműparkokra vonatkozó új jogi keretet, növeli a villamosenergia-hálózati és -tárolási kapacitást, előmozdítja a megújuló energia decentralizált termelését és bevezeti a megújuló hidrogén és a biometán előállítására vonatkozó jogi keretet. Intenzívebben hajtsa végre az energiahatékonyságot javító intézkedéseket, beleértve az energiaszegény háztartásokra és az intelligens fogyasztásmérők telepítésére irányuló célzott intézkedéseket, valamint fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket. Támogassa a közlekedési ágazat dekarbonizációját, különösen az elektromos járművek használatának előmozdítása révén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök